

เรื่อง อุทยานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม “ที่ปังกรรัศมีโชติ”

รายละเอียด

ประวัติความเป็นมา

ในปี พ.ศ.2552 เป็นปีที่พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ พระโอรสในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระชันษาครบ 4 ปี ชาวจังหวัดตากโดยเฉพาะ “ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ประกอบด้วย จังหวัดตาก องค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก เทศบาลนครแม่สอด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตาก เห็นควรร่วมมือกันสร้างสิ่งซึ่งเป็นมงคลแก่ชาวจังหวัดตากและจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานนาม “อุทยานการเรียนรู้เฉลิมพระเกียรติ” ว่า อุทยานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม “ที่ปังกรรัศมีโชติ”(Dipangkorn Rasmijoti Science and Environment knowledge Park) เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2552

โครงการอุทยานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม“ที่ปังกรรัศมีโชติ” (Dipangkorn Rasmijoti Science and Environment knowledge Park) เป็นโครงการที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนรักการอ่านและการเรียนรู้ ถือเป็นการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และให้คนไทยได้รับโอกาสแห่งการศึกษาเรียน

รู้ที่เท่าเทียมกันตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ในอุทยานแห่งการเรียนรู้นี้จะเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กและเยาวชนด้วยรูปแบบของพื้นที่ที่จะเน้นไปที่ความทันสมัย เพื่อสร้างบรรยากาศให้เด็ก ๆ มีความสนใจ อุทยานการเรียนรู้แบ่งพื้นที่ออกเป็นบางส่วนๆ ประกอบด้วย ห้องสมุดมีชีวิต ที่ให้บรรยากาศที่แตกต่างสื่อถึงความสนุกสนาน สามารถอ่านหนังสือในอิริยาบถต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นนั่งเอกเขนก เดิน นอน เอน เพื่อสร้างความเพลิดเพลิน พร้อมกิจกรรมที่ทำร่วมกันต่อเนื่องทุกสัปดาห์, ลานสานฝันสำหรับเด็กที่แสวงหาความตื่นเต้นจากกิจกรรม, ห้องฉายภาพยนตร์ 4 มิติ ที่มีห้องโลกเสมือนจริงไว้เรียนรู้ตามความชอบเฉพาะทาง โดยจะนำเทคนิคภาพเสมือนจริงมาใช้ในการศึกษาและศิลปวัฒนธรรม ดังนั้นการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ จึงเปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมพัฒนา ร่วมภาคภูมิใจ ซึ่งเป็นอีกแนวทางในการสร้างสังคมการเรียนรู้ด้วยความเข้าใจร่วมกัน

เทศบาลนครแม่สอดเป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ ส่งเสริมและจัดการศึกษาอบรมให้แก่เด็กและเยาวชนและประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จึงได้จัดทำโครงการก่อสร้างอุทยานการเรียนรู้ เพื่อไว้บริการแก่เด็ก เยาวชนและประชาชนของจังหวัดตากและจังหวัดใกล้เคียงได้ใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ อีกทั้งยังเป็นการเสริมความเข้มแข็งให้ชุมชน และท้องถิ่นอีกทางหนึ่งด้วย เป็นทางเลือกของการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของเยาวชนและบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ที่ซึ่งสามารถทดลองและแสดงออกในสิ่งที่ตนเองสนใจ เป็นรากฐานในการจุดประกายความคิดสร้างสรรค์ ในด้านต่างๆ ด้วยความพร้อมของสื่อและเทคโนโลยีด้านต่างๆ มีรูปแบบที่เน้นให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายแตกต่างจากแหล่งการเรียนรู้ทั่วไป คือ ไม่ใช่แหล่งเรียนรู้ที่มีลักษณะคล้ายห้องเรียนในโรงเรียนหรือห้องทดลองในโรงเรียนเท่านั้น อาศัยการดึงดูดผู้คนให้เกิดความสนใจและมาใช้บริการโดยได้หยิบยกแนวทางการเป็นจริงในการใช้ชีวิตประจำวันของผู้คนส่วนใหญ่มาเป็นแนวคิดที่จะกำหนดรูปแบบโครงการฯ โดยให้มีองค์ประกอบการดึงดูดผู้คนคล้ายคลึงกับสถานที่ต่างๆ ดังนี้ ต้องเป็นแหล่งที่สามารถดึงดูดใจผู้คนเสมือนเป็น “ห้างสรรพสินค้า” ที่ผู้คนส่วนใหญ่มีความต้องการอยากเข้าไปเพื่อได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ที่ทันสมัย พร้อมด้วยการผ่อนคลาย และเป็นจุดนัดพบ เพื่อพบปะ พูดคุยแลกเปลี่ยน ทัศนคติ แนวความคิด หรือสาระต่างๆ ต้องเป็นแหล่งที่สามารถดึงดูดใจผู้คนเสมือนเป็น “ร้านหนังสือ” ที่ผู้คนส่วนใหญ่นิยมเข้าไปอ่านด้วยความอยากรู้ อยากติดตาม ข่าวสาร และสาระใหม่ๆ โครงการอุทยานการเรียนรู้ ต้องเป็นแหล่งที่สามารถดึงดูดใจผู้คนเสมือนเป็น “สวนสนุก” ที่ผู้คนส่วนใหญ่เข้าไปเพื่ออยากสัมผัสความตื่นเต้น ความแปลกใหม่ อยากทดลองเพื่อทดสอบความกล้าและความมั่นใจในตนเองโครงการอุทยานการเรียนรู้ ต้องเป็นแหล่งที่สามารถดึงดูดใจผู้คนเสมือนเป็น “โรงภาพยนตร์” ที่ผู้คนส่วนใหญ่เข้าไปเพื่อผ่อนคลายความเครียด เพื่อศึกษาสารคดี เพื่ออยากได้ประสบการณ์เรื่องเสียงและบรรยากาศที่แตกต่างจากการชมภาพยนตร์หรือสารคดีตามบ้านเรือนหรือโรงเรียนทั่วไปโครงการอุทยานการเรียนรู้ ต้องเป็นแหล่งที่สามารถดึงดูดใจผู้คนเสมือนเป็น “สวนสาธารณะ” ที่ผู้คนส่วนใหญ่มีความต้องการอยาก

เข้าไปเพื่อพักผ่อน ผ่อนคลาย ออกกำลังกาย และเป็นจุดนัดพบ เพื่อพบปะ พูดคุยแลกเปลี่ยน ทัศนคติ แนวความคิด หรือสาระต่างๆ จากองค์ประกอบการดึงดูดของสถานที่ดังกล่าวข้างต้น จะพบว่าผู้คนส่วนใหญ่ยินดีที่จะสมัครใจเข้าไปใช้บริการโดยแรงจูงใจที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ล้วนแล้วแต่เกิดจากการกระตุ้นโดยตนเองทั้งสิ้น

ประโยชน์การจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม “ที่ปังกรรัศมีโชติ”

อุทยานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม “ที่ปังกรรัศมีโชติ” เป็นสถานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของอำเภอมะขาม และจังหวัดตาก ถือเป็นแหล่งเรียนรู้ที่เกิดจากการผสมผสานองค์ประกอบในการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างลงตัว โดยจะเน้นเกี่ยวกับสาขาฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา ดาราศาสตร์ คณิตศาสตร์ มีรูปแบบการเรียนรู้ที่ทันสมัย ใช้เทคโนโลยีมัลติมีเดีย เทคนิคแสง สี เสียงในการนำเสนอโดยมีทั้งส่วนที่ให้เรียนรู้ภายในอาคารและส่วนที่ให้เรียนรู้ภายนอกอาคาร จากการที่อุทยานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม “ที่ปังกรรัศมีโชติ” ได้เปิดให้บริการแก่นักเรียน เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป เป็นการจัดให้มีการศึกษาที่เกื้อหนุนให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต โดยกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงภายใต้สิ่งที่มีอยู่ในสังคมรอบ ๆ ตัว ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต โดยมุ่งหวังให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ในลักษณะของการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ ที่ไม่เน้นการเรียนรู้เฉพาะในห้องเรียน ดังนั้นการสร้างแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายจึงเป็นอีกสิ่งที่จะก่อประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณภาพจากประสบการณ์ตรง ซึ่งสัมผัสและจับต้องได้

ทั้งนี้ ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ ไม่ได้มีเฉพาะคนในพื้นที่เท่านั้น แต่ยังรวมถึงบุคคลทั่วไปและผู้ที่อยู่ต่างจังหวัดได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น เป็นแหล่งส่งเสริมและปลูกฝังให้เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไปหันมาสนใจด้านวิทยาศาสตร์มากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีแหล่งการเรียนรู้ที่ครบครันและทันสมัยอยู่ใกล้บ้านอุทยานการเรียนรู้ฯ ยังเป็นสถานที่จัดกิจกรรมมอบความรู้ด้านต่างๆ

อุทยานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม “ที่ปังกรรัศมีโชติ” Dipangkorn Rasmijoti Science and Environment knowledge Park

ชั้นที่ 1 ประกอบด้วย

ห้องนิทรรศการพระบารมีปกเกล้า เหล่าปวงประชา เป็นห้องนิทรรศการเกี่ยวกับพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ ภายในห้องประกอบด้วยบอร์ดนิทรรศการที่ทรงปฏิบัติการกิจของพระองค์ท่าน

โซนโรงพักคอย เป็นโซนบริเวณถัดจากโรงประชาสัมพันธ์มีบอร์ดข้อมูลแสดงโซนต่างๆ ภายในอุทยานการเรียนรู้ฯ และมีแบบจำลองอาคารอุทยานการเรียนรู้ฯ

โรงประชาสัมพันธ์ เป็นห้องบริการข้อมูลแก่ผู้เข้าชม และเผยแพร่ ข่าวสารต่างๆ ถ่ายทอด บรรยากาศของโซนต่างๆ ทั้งภายในและนอกอาคารอุทยานฯ

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

โซนโลกของเรา โลกของเราเป็นการนำเสนอและเรียนรู้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สมัยใหม่ สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานการผลิตรายการ การสร้างภาพจินตนาการ ประกอบด้วย สื่อภาพยนตร์ ห้องตัดต่อบันทึกเสียง เพื่อให้เด็กได้ศึกษาค้นคว้าสื่อสารมวลชน นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์

ห้องสมุดมีชีวิต เป็นห้องสมุดที่ประกอบด้วย เทคโนโลยีสมัยใหม่ มีสื่อที่ทันสมัยให้ความรู้ด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ผ่านทางจอโทรทัศน์ที่ติดตั้งกระจายอยู่ตามจุดต่างๆ ทั่วบริเวณห้องสมุด

โซนวิทยาศาสตร์ ชั้น 1 เป็นโซนของมุมวิทยาศาสตร์ต่างๆ ประกอบด้วย ไชคลอยด์ แก๊วไอ้แรงโน้มถ่วง แก๊วไอ้เมนตัม ใจโรสโคป ภูเขาไฟ แผ่นดินไหว โมเลกุล ผลึก น้ำมีชีวิต ห้องจำลองภัยพิบัติ

โซนภาพยนตร์ 4 มิติ การเรียนรู้ในโลกจินตนาการที่เหมือนจริงด้วยการฉายภาพยนตร์ แบบ 4 มิติ เป็นแท่นชมมูเลเตอร์เคลื่อนไหวได้ ใช้งานร่วมกับภาพยนตร์พร้อมเสียงเอฟเฟ็คท์ ผู้ชมสามารถดูภาพยนตร์ไปพร้อมๆ กับการเคลื่อนไหวเพื่อจำลองเหตุการณ์ต่าง ๆ เสมือนอยู่ในเหตุการณ์จริง

ชั้นที่ 2 ประกอบด้วย

ห้องลานสานฝัน เป็นห้องสำหรับการแสดงออกแลกเปลี่ยนความคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนจินตนาการของเยาวชน มีเวทีสำหรับการแสดงละครเวที พร้อมด้วยอุปกรณ์สนับสนุนเพื่อให้เกิดความสมจริง ชุดแต่งกาย ระบบแสง สี เสียง และพิเศษต่างๆ เพื่อให้เด็ก เยาวชนได้แสดงออกถึงสิ่งที่คิด มีพรสวรรค์ ต้องการเรียนรู้ในด้านศิลปะการแสดงนานๆ ชนิด

ห้องฉายดาว เป็นห้องฉายดาวระบบดิจิตอล ที่ทันสมัยขนาดใหญ่ 10 เมตร พร้อมระบบเสียงเซอร์ราวดรอบทิศทาง ครอบคลุมระบบคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและประสิทธิภาพสูง ซึ่งเด็กเยาวชนสามารถเข้าชมเพื่อศึกษาระบบสุริยะจักรวาล ดาราศาสตร์ และดวงดาวต่างๆ พร้อมไฟแสง สี กราฟิก โมเดลดาวเทียมจำลองขนาดใหญ่ และบอร์ด แสดงการทำงานของระบบดาวเทียมทั้งภาคพื้นดินและในอวกาศ

โซนวิทยาศาสตร์ ชั้น 2 ประกอบด้วย เครื่องเล่นวิทยาศาสตร์ ห้องแสง สี มุมนักวิทยาศาสตร์ ห้องคณิตศาสตร์ โซนสิ่งมีชีวิต

โซนไดโนเสาร์ เป็นโซนจัดแสดงเกี่ยวกับไดโนเสาร์ชนิดต่างๆ ในโลกยุคดึกดำบรรพ์ แสดงถึงพฤติกรรม และการดำรงชีวิตของสัตว์ในโลกยุคนั้น ซึ่งปัจจุบันสูญพันธุ์หมดแล้ว เป็นโซนที่มีการแนะนำให้รู้จักกับไดโนเสาร์ จะมีไดโนเสาร์อยู่ 4 ตัวได้แก่ กิก้าโนโตซอร์ส ไทรเซราทอปส์ ไทแรนโนซอร์ส อะแพทโตซอร์ส

บริเวณภายนอกอาคารอุทยานฯ

โซนลานน้ำพุ เป็นลานสวนน้ำขนาด 50 เมตร มีเครื่องเล่นชุดท้อ และหัวฉีดสายน้ำ กลไกฉีดน้ำ น้ำพุ แห่งแก้วแบบกระโดดเป็นจังหวะได้พร้อมไฟ แสง สี แบบอิเล็กทรอนิกส์เปลี่ยนสีได้ไม่น้อยกว่า 7 สีควบคุมการทำงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

โชนสวนพรรณพืชภูมิศาสตร์สถาบันตย์ เป็นสวนรวบรวมข้อมูลของพันธ์ที่ใช้ในงานภูมิศาสตร์ไม่น้อยกว่า 100 ชนิด ซึ่งหายากพร้อมข้อมูลของพันธ์ไม้แต่ละชนิด ทั้งชื่อท้องถิ่นและชื่อภาษาอังกฤษ ชื่อทางวิทยาศาสตร์ เพื่อไว้ให้เด็กเยาวชนและประชาชนได้ศึกษา

คำสำคัญ : อุทยานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

ที่มา : <https://www.nakhonmaesotcity.go.th/web/mm/agencies/8/page/oty.html>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2022-08-03

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=2146&code_db=610002&code_type=TK007

The Office Of Academic Resource Information And Technology